

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШЕБЕРЛІК ОРТАЛЫҒЫНЫҢ КІТАПХАНАСЫ
БИБЛИОТЕКА ЦЕНТРА ПЕДАГОГИЧЕСКОГО МАСТЕРСТВА
LIBRARY OF THE CENTER OF EXCELLENCE

Педагогикалық шеберлік орталығы
«Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ
Кембридж Университетінің Білім беру
факультетімен бірлесіп әзірлеген
Қазақстан Республикасы педагог кадрларының
біліктілігін арттырудың деңгейлі бағдарламасы
модульдерін іске асырудың
теориялық-әдістемелік негіздері

Теоретико-методологические основы
реализации модулей уровневых программ
повышения квалификации педагогических
кадров Республики Казахстан, разработанных
Центром педагогического мастерства
АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы»
совместно с Факультетом образования
Кембриджского Университета

Theoretical and methodological principles
of implementing Modules of levelled
Programmes for pedagogical
staff of the Republic of Kazakhstan
developed by the Center of Excellence
AEO "Nazarbayev Intellectual Schools"
jointly with the Faculty of Education
University of Cambridge

САРАПТАМАЛЫҚ ҚҰРАЛДАР ЖИНАҒЫ 1 ШЫҒАРЫЛЫМ САБАҚТАРДЫ БАҚЫЛАУ КАРТАЛАРЫ

СБОРНИК АНАЛИТИЧЕСКИХ ИНСТРУМЕНТОВ ВЫПУСК 1 КАРТЫ НАБЛЮДЕНИЯ УРОКОВ

COLLECTION OF ANALYTICAL TOOLS SERIES 1 LESSON OBSERVATION MAPS

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШЕБЕРЛІК ОРТАЛЫҒЫНЫҢ КІТАПХАНАСЫ
БИБЛИОТЕКА ЦЕНТРА ПЕДАГОГИЧЕСКОГО МАСТЕРСТВА
LIBRARY OF THE CENTER OF EXCELLENCE

Педагогикалық шеберлік орталығы
«Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ
Кембридж Университетінің Білім беру
факультетімен бірлесіп әзірлеген
Қазақстан Республикасы педагог кадрларының
біліктілігін арттырудың деңгейлі бағдарламасы
модульдерін іске асырудың
теориялық-әдістемелік негіздері

Теоретико-методологические основы
реализации модулей уровневых программ
повышения квалификации педагогических
кадров Республики Казахстан, разработанных
Центром педагогического мастерства
АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы»
совместно с Факультетом образования
Кембриджского Университета

Theoretical and methodological principles
of implementing Modules of levelled
Programmes for pedagogical
staff of the Republic of Kazakhstan
developed by the Center of Excellence
AEO "Nazarbayev Intellectual Schools"
jointly with the Faculty of Education
University of Cambridge

САРАПТАМАЛЫҚ ҚҰРАЛДАР ЖИНАҒЫ 1 ШЫҒАРЫЛЫМ САБАҚТАРДЫ БАҚЫЛАУ КАРТАЛАРЫ

СБОРНИК АНАЛИТИЧЕСКИХ ИНСТРУМЕНТОВ ВЫПУСК 1 КАРТЫ НАБЛЮДЕНИЯ УРОКОВ

COLLECTION OF ANALYTICAL TOOLS SERIES 1 LESSON OBSERVATION MAPS

УДК 37.012.8
ББК 37.14
О 31

Баспаға «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ
Педагогикалық шеберлік орталығының Әдістемелік кеңесі ұсынған
Рекомендовано Методическим советом Центра педагогического мастерства
АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы»

О 31 **Обыденкина Л.В.** Сараптамалық құралдар жинағы. 1 шығарылым. Сабақтарды бақылау карталары / Ауд. Мынбаева Ж. – Астана: «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ Педагогикалық шеберлік орталығы, 2014. – 42 б.

Обыденкина Л.В. Сборник аналитических инструментов. Выпуск 1. Карты наблюдения уроков / Пер. Мынбаева Ж. – Астана: АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» Центр педагогического мастерства, 2014. – 42 с.

Бұл жинақ Назарбаев Зияткерлік мектептері мұғалімдерінің, сонымен қатар Педагогикалық шеберлік орталығы Кембридж университетімен бірлесіп дайындаған деңгейлі бағдарламалар курсынан өткен жалпы білім беретін мектеп мұғалімдерінің тәжірибесін зерделеу және жетілдіру бағытындағы бірлескен жұмысын жүйелеу және қолдау мақсатында әзірленген.

Настоящий сборник создан с целью систематизации работы над изучением и совершенствованием практики учителей Назарбаев Интеллектуальных школ и учителей общеобразовательных школ, прошедших обучение на курсах по уровневým программам, разработанным Центром педагогического мастерства АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» совместно с Факультетом образования Кембриджского университета.

УДК 37.012.8
ББК 37.14

© «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ
Педагогикалық шеберлік орталығы, 2014
© АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы»
Центр педагогического мастерства, 2014

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

САБАҚТАРДЫ БАҚЫЛАУ КАРТАЛАР

Кіріспе	6
Карта 1. Диалогтік оқытудың сапасы	10
Карта 2. Ынтымақтастық оқытуды қолданудағы жұмыс сапасы	11
Карта 3. Сыныптағы оқушылардың жас ерекшеліктері мен өзгешеліктерін ескеру және инклюзия	13
Карта 4. Сабақта АКТ-ны тиімді қолдану	15
Карта 5. Оқушылардың сыни ойлауын дамыту	18
Карта 6. Формативті бағалау және оқушылардың уәжін ынталандыру	20
Карта 7. Қалай оқу керектігін үйрету, метасана мен рефлексия дағдыларын қалыптастыру	23
Карта 8. Тиімді жоспарлау	24

КАРТЫ НАБЛЮДЕНИЯ УРОКОВ

Введение	8
Карта 1. Качество диалогового обучения	25
Карта 2. Качество работы по использованию коллаборативного обучения	27
Карта 3. Учёт возрастных и индивидуальных особенностей учащихся, инклюзия всех	29
Карта 4. Эффективное использование ИКТ на уроках	31
Карта 5. Развитие критического мышления учащихся	34
Карта 6. Формативное оценивание и стимулирование мотивации учащихся	36
Карта 7. Обучение тому, как учиться, формирование навыков метапознания и рефлексии	40
Карта 8. Эффективное планирование	41

ОБЫДЁНКИНА ЛАРИСА ВАЛЕНТИНОВНА

1989 жылы А.С.Пушкин атындағы Орал педагогикалық институтының тарих және педагогика факультетін бітірген. Орал қаласындағы №9 орта мектепте тарих және қоғамтану пәнінің мұғалімі болып үш жыл қызмет еткен. Одан кейін байқау арқылы №35 инновациялық мектеп-лицейге директордың орынбасары қызметіне алынып, осы қызметте 5 жылдай еңбек еткен. Кейін осы мектепте директордың ғылыми-әдістемелік істер жөніндегі орынбасары қызметіне тағайындалаған. 2004 жылы Батыс Қазақстан облысы педагог кадрлардың біліктілігін арттыру және қайта даярлау институтының инновациялық бағдарламалар бойынша проректоры лауазымына тағайындалып, 8 жыл осы қызметте еңбек еткен. 2012 жылы Орал қаласындағы педагогикалық шеберлік орталығы филиалына аға менеджер ретінде жұмысқа қабылданды. 2014 жылы Орал қаласындағы Педагогикалық шеберлік орталығы филиалының директорлы қызметіне тағайындалды.

Педагогикалық шеберлік орталығы Кембридж университетінің Білім беру факультетімен бірлесіп әзірлеген деңгейлі бағдарламасы аясында Қазақстан Республикасы педагог қызметкерлерінің біліктілігін арттырудың үшінші (базалық), екінші (негізгі) және бірінші (ілгері) деңгей бағдарламалары бойынша тренерлерді оқыту курстарынан өтті.

Қазақстандағы білім беру жүйесін модернизациялауға бағытталған бағдарламалар мен жобаларға белсене қатысқаны үшін 2008 жылы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Құрмет грамотасымен марапатталған.

ОБЫДЁНКИНА ЛАРИСА ВАЛЕНТИНОВНА

В 1989 году окончила факультет истории и педагогики Уральского педагогического института им. А.С. Пушкина. В течение трёх лет работала в качестве учителя истории и обществоведения средней школы №9 г. Уральск. Трудовую деятельность начала в качестве учителя истории и обществоведения, затем занимала должность заместителя директора по воспитательной работе, по научно-методической работе. В 2004 году назначена на должность проректора по инновационным программам Западно-Казахстанского областного института повышения квалификации и переподготовки педагогических кадров, в котором работала на протяжении 8 лет. В 2012 году была принята на работу в филиал Центра педагогического мастерства в г. Уральск в качестве старшего менеджера. В 2014 году назначена директором филиала Центра педагогического мастерства в г. Уральск.

Прошла курсы обучения тренеров в рамках уровневых программ повышения квалификации педагогических кадров Республики Казахстан по третьему (базовому), второму (основному), первому (продвинутому) уровням, разработанным Центром педагогического мастерства совместно с Факультетом образования Кембриджского университета.

За активное участие в программах и проектах, направленных на модернизацию системы образования Казахстана, в 2008 году награждена Почетной грамотой Министерства образования и науки Республики Казахстан.

КІРІСПЕ

Бақылау карталарының міндеті

Сабақтарды бақылау карталары деңгейлі бағдарламалар негізінде біліктілікті арттыру курстарынан өткен мұғалімдердің тәжірибесін жүзеге асыруға қатысты оқытудың көрсеткіштерін бағалау үшін арнайы әзірленген. Осыған байланысты карталарды басты үш мақсатта қолдануға болады:

- 1) деңгейлік бағдарламалар бойынша оқыту курсынан өткен мұғалімдердің тәжірибесінің деңгейі, кездескен қиындықтары жөнінде жеке ақпарат алу, тәлімгерлік жұмыста қолдану, кәсіби өсуі мен курстан кейінгі қолдау көрсету;
- 2) мұғалімдер тәжірибесінің деңгейі және қиындықтар жөнінде статистикалық зерттеулер жүргізу арқылы мәліметтерді белгілі бір бағыттарды анықтауда, стратегияларды, жоспарларды, педагогикалық шеберлік орталығы филиалдарының курстан кейінгі қолдау бағдарламаларын жасақтау үдерісінде пайдалану;
- 3) тәжірибе өлшемдері мен критерийлері бар карталарды курстық жұмыс шеңберінде және курстан кейінгі қолдау кезінде түсіну үшін, дамыту үшін жетілдіру үшін тренерлер, тәлімгер-мұғалімдер, мектеп коучерлері жинақталған әдістемелік нұсқаулық ретінде қолданады.

Жинақта ұсынылған карталарды түрлі форматтағы мектепшілік бақылауларды жүргізуде қолдануға болады, сонымен қатар олар *бақылау құралы ретінде қарастырылмайды*. Ұсынылған құралдардың міндеті әдістемелік қолдау көрсету, мониторинг жасауға, сараптамалық зерттеулер жүргізуге негізделген.

Ескерту: жинақта ұсынылған карталардың көп бөлігі бір сабаққа қатысу барысында шынайы ақпарат алуға мүмкіндік бермейді: сол себепті карталар тәжірибені толық әрі шынайы ашып беретін бірнеше сабақты бақылауда, әсіресе статистикалық талдауға емес, мұғалім тәжірибесінің жеке проблемаларын зерделеу мақсат етілген жағдайда қолданылуы қажет. Бақылаудың кейбір аспектілері зерттеудің басқа түрлерін талап етеді – мұғалімдермен әңгімелесу, сұхбат жүргізу. Бұл жағдайда карталар жалпы қорытынды бойынша және осы әрекеттердің көмегімен алынған қосымша нақты ақпарат негізінде толтырылады.

Карталарды қолдануда келесі ережелер ұсынылады:

- 1) бақылау алдында карталардың мазмұнын мұқият оқу қажет;
- 2) әр құралға тіркелген қысқаша нұсқауларды қарау керек;
- 3) сабақтарға бақылау жүргізуде бақылау мақсаты бір проблемаға шоғырланған болса, тек бір ғана картаны пайдалануға болады, егер мақсат аясы кең болса, бірнеше картаны бірден қолдануға болады, себебі әр сабақтағы іс-әрекеттер бір-бірімен байланысты, бірін-бірі толықтырып тұратын бірнеше әрекеттер комбинациясынан тұратындықтан мұғалімнің тәжірибесі туралы кең ақпарат береді;
- 4) бағалау сәйкесінше кестенің әр жолында берілген критерийлерді қолдану арқылы жүзеге асырылады. Әр жолға тәжірибенің бақыланатын өлшемдерін анықтап, жылжытып отыратын сандық шәкіл сәйкес келеді;
- 5) бақылау картасындағы сандық эквиваленттер тәжірибенің белгілі бір аспектісін жүзеге асырудағы табыстылық және оны ары қарай болып жатқан өзгерістерге сәйкес бақылай отырып, шәкіл бойынша жалпы деңгейін анықтау үшін қажет. Сонымен қатар сандық эквиваленттер статистикалық зерттеулер мен сараптамалық шешімдерді жасау үшін және мұғалімдерді курстан кейінгі қолдауда қажетті бағыттар мен стратегияларды анықтауда өте маңызды;
- 6) болып жатқан кедергілер мен өзгерістердің статистикалық бейнесін алуда карталарды құрал ретінде қолдану арқылы мұғалімдерді курстан кейін оқыту мен қолдаудың мазмұнын, бағыттарын стратегиялық жоспарлауда зерттеуге қажетті кіріктірілетін типтік, көптеген бірліктер, сапалы бірыңғайлық пен әр түрліліктің болуы сияқты статистикалық жиынтықтың метрологиялық талаптарын ескеру қажет;
- 7) тәлімгерлік тәжірибеде мұғалімдермен жеке жұмыс барысында өзара баға беруде, мұғалімнің талдай отырып, салыстыра отырып, сараптама жасай отырып өзіне-өзі баға беруінде картаны қолдануға болады. Сонымен қатар тәлімгердің көмегімен кәсіби өсуі жөнінде жеке жоспар жасауға болады.

ВВЕДЕНИЕ

Назначение карт наблюдения

Карты наблюдения уроков разработаны для оценки тех параметров преподавания, которые касаются реализации опыта учителей, прошедших обучение на курсах по уровневым программам, разработанным Центром педагогического мастерства АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» совместно с Факультетом образования Кембриджского университета.

В этой связи использование карт может осуществляться в трёх основных целях:

- 1) получение персональной информации об уровне работы и затруднениях в практике учителей, прошедших обучение по уровневым программам для последующего её использования в менторской работе, посткурсовой поддержке и стимулировании профессионального развития;
- 2) проведение статистических исследований о типичных затруднениях и уровне практики учителей для последующего использования данных в процессе выработки направлений, стратегий, планов, программ посткурсовой работы филиалов Центра педагогического мастерства;
- 3) использование карт в качестве сжатых методических руководств, содержащих критерии и параметры практики для работы над её пониманием, совершенствованием, развитием как в рамках курсовой работы, так и в рамках посткурсовой поддержки тренеров, учителей-менторов, школьных коучей.

Предложенные в сборнике карты могут использоваться для проведения школьных исследований различных форматов, при этом они *не могут рассматриваться как инструмент контроля*. Назначение представленных инструментов заключено в решении задач методической поддержки, мониторинга, аналитических исследований.

Примечание: большая часть предложенных в сборнике карт не позволяет получить достоверную информацию при посещении одного урока, поэтому карты должны использоваться для наблюдений нескольких уроков, более полно и достоверно раскрывающих практику, особенно в том случае, если целью является не статистическая выборка, а изучение индивидуальных проблем практики учителей. Некоторые из аспектов наблюдений требуют другой формы исследования – проведения беседы, интервью с учителями. В этом случае карты заполняются только по итогам их проведения и получения при помощи этих действий дополнительной или уточняющей информации.

**При использовании карт рекомендуется
придерживаться следующих правил:**

- 1) внимательно изучить содержание карты перед началом наблюдения;
- 2) следовать кратким инструкциям, приложенным к каждому инструменту;
- 3) при проведении наблюдений уроков можно использовать только одну карту, если цели наблюдения локализованы вокруг одной проблемы, либо сразу несколько карт, если цели более широки, так как каждый урок, как правило, представляет комбинацию действий, которые могут взаимопроникать друг в друга и дополнять друг друга, что даёт более обширную информацию нелинейной конфигурации данных о практике учителя;
- 4) оценивание осуществляется с использованием критериев, прописанных в соответствующих полях. Каждому полю соответствует цифровая шкала, в рамках которой необходимо определять наблюдаемые параметры практики;
- 5) цифровые эквиваленты, отражаемые в оценочных картах, необходимы для определения общего уровня по шкале успешности реализации того или иного аспекта практики и последующего отслеживания происходящих изменений. Также цифровые эквиваленты важны при осуществлении статистических исследований и последующих аналитических выводов, важных для определения направлений, стратегий посткурсовой поддержки учителей;
- 6) при использовании карт в качестве инструмента получения статистической картины происходящих изменений или имеющихся проблем для последующего их использования в стратегическом планировании направлений и содержания посткурсового обучения и поддержки учителей, необходимо учитывать метрологические требования статистической совокупности, предполагающей включение в исследование множества единиц, обладающих массовостью, типичностью, качественной однородностью и наличием вариации;
- 7) в менторской практике индивидуальной работы с учителями можно использовать карты как для взаимооценки, так и самооценки самими учителями с последующим сопоставлением, обсуждением, анализом. Также на их основе можно составлять индивидуальные планы профессионального саморазвития при помощи ментора.

Бақылау картасы №1
ДИАЛОГТИК ОҚЫТУДЫҢ САПАСЫ

№	Параметрі	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Мұғалім оқушыларды жұмысқа ынталандыру үшін сабақтың басында диалог орнатады	Бұны жасамайды	Кері байланысыз, формалды түрде	Диалог орнатады, бірақ оқушыларды ынталандыруға бағытталмайды	Оқушыларды ынталандыруда диалогті сенімді қолданады						Сабақтың басында диалог орнатады және оны шеберлікпен қолданады.
2	Мұғалім оқушыларға сұрақ қойып, сабақтың әр кезеңінде оған жауап алып отырады.	Жоқ, мұғалімнің мән-мағынасы жоқ	Сабақтың әр кезеңінде сұрақ қояды, бірақ жауаптар тыңдалмайды немесе сабақ кезеңдерін байланыстыруда алынған жауаптарды қолданбайды.	Сабақтың әр кезеңінде сұрақ қоюға тырысады, бірақ сұрақтар оқушының сабақ үдерісін түсінуі барысында маңызды рөл атқармайды.	Сабақтың әр кезеңінде диалог құра алады, бірақ сұрақтар сабақтың әр кезеңі бойынша жұмыстың аяқталуын анықтауға бағытталған.						Сабақтың әр кезеңінде толық та тиімді диалог құра алады.
3	Мұғалім оқушылардың көбін диалогқа тарта алады.	Жоқ, оқушылар диалогқа мүлде тартылмайды	Мұғалім жеке-жеке оқушылармен ғана диалог жүргізеді.	Мұғалім оқушылардың көбін диалогқа тартуға тырысады, сонымен қатар диалогтің сапасы мен басқару үдерісін жоғалтпайды.	Мұғалім диалогті басқара отырып оқушылардың көбін диалогқа тартады, диалог нәтижесін басқара алады.						Мұғалім оқушылардың көбін қатыстыра отырып, диалогті тиімді және толық басқара алады.
4	Диалог барысындағы сұрақтардың қойылу сапасы.	Мүлдем жоқ, мұғалімнің сұрақтары сабақ мазмұнымен байланыспайды.	Тақырыпты тереңірек түсінуде қойылған сұрақтар сәйкес келмейді, төменгі деңгейдегі сұрақтар басым.	Мұғалімнің жоғары деңгейдегі сұрақтары сәтті құрылмағанымен, оларды құрастыруға тырысады, бірақ тақырыпты менгеруде күтілетін нәтиже мен сұрақтардың арасындағы байланысты жүзеге асыра алмайды.	Мұғалім жоғары деңгейдегі сұрақтарды қолданады, тақырыпты менгеруде үдеріс қажеттілігіне сай сұрақтарды жақсы тандай алады.						Сапалы құрастырылған сұрақтар арқылы тақырыпты тереңірек меңгеруде диалогтің мүмкіндігін толық пайдаланады.

Бақылау күні: _____

Бақылаушының қолы: _____

Бақылау картасы №2.
ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ ОҚЫТУДЫ ҚОЛДАНУДА ЖҰМЫС САПАСЫ

№	Параметрі	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Топтық және жұптық оқыту түрлерін ұтымды қолдануы	<p>Ұтымды емес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ мүлде қолданбайды ■ қажеттілігін ескермей қолданады 	<p>Қолданады, бірақ ұтымды емес:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ мақсат айқын емес; ■ жұмыс түрінің нәтижелілігі айқын емес; ■ сабақта сәндік элемент ретінде қолданылады. 	<p>Нақты мақсатта қолданады, бірақ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ қолданылу мақсаты оқушылар үшін нақты белгіленбеген; ■ тақырыпты меңгерту - мақсатпен анық байланысты емес. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ оқушыларға топтағы (жұптағы) жұмыс мақсатын белгілеп береді және түсіндіреді; ■ материалды жақсы түсінуде жұмыс түрінің қажеттілігін оқушыларға нақтылайды. 						<p>Оқытуда жоғарғы нәтижелерге жету үшін тиімді және дәлелді түрде қолданылады.</p>
2	Топтарға арналған тапсырмалардың берілуі және сапасы	<p>Тапсырма:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ жоқ; ■ топтарға бөлумен байланысты емес. 	<p>Тапсырмалар тұжырымдалған:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ анық емес; ■ түсініксіз; ■ меңгертілетін тақырыппен онша байланысты емес; ■ топта орындауға лайықты емес. 	<p>Тапсырмалар анықталаған, бірақ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ шешім шығаруда топтағы өзара байланыс ескерілмеген ■ оқушылар үшін қажетті деңгейде анық емес ■ топтың барлық мүшесін міндетті түрде қатыстыру ойластырылмаған ■ уақыт бойынша теңестірілмеген 	<p>Міндеттер қойылған:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ барлық қатысушыларды қатыстыру; ■ анық, түсінікті; ■ өзара қарым-қатынас барысында орындалуы мүмкін; ■ сабаққа жақсы кіріктірілген; ■ орындауға берілген уақыт теңестірілген; ■ оқу материалын түсіну дағдысын дамытуға ықпал етеді. 						

3	Топтағы жұмыстарды ұйымдастыру сапасы	Сұрақ шешімін ташады	Сұрақ шешімі қауіпсіздігіне нағаттанарлықсыз: ■ жұмысты ұйымдастыруда нұсқау берілмейді; ■ тапсырмаларды топта рөлдерге бөліп беру қарастырылмаған.	Сұрақ толық шешімін таппады: ■ жұмысты ұйымдастыруда толық нұсқау берілмейді; ■ берілген нұсқаулар нақты емес; ■ топтық жұмыстарды ұйымдастыруда оқушылардың өздерін ынталандыру қарастырылмаған.	Жұмыс сапалы ұйымдастырылған: ■ өзіндік жұмысты ұйымдастыруда нұсқау берілген; ■ нұсқаулар тек ауызша ғана емес; ескерте түрінде жазбаша да берілді; ■ нұсқаулар нақты, түсінікті; ■ топта жұмысты қалай ұйымдастыруға болатындығын түсіну мәселесі бойынша кері байланыс жүргізіледі; ■ нұсқаулар барлық оқушылардың қабілетін ескере отырып, жұмысқа тартуға мақсатталған.
4	Оқушылардың топтық жұмысын бағалаудағы табыс өлшемдерінің сапасы	Табыс өлшемдері жоқ	Табыс өлшемдері сапалы емес: ■ нақты белгіленбеген; ■ көлемі жағынан берілген тапсырмаларға сәйкес келмейді; ■ күрделілігі жағынан берілген тапсырмаларға сәйкес келмейді; ■ оқу материалдарын меңгерту қажеттілігі көрсетілмеген; ■ ынталандыру қажетті деңгейде емес.	Табыс өлшемдері сапалы: ■ анық белгіленген; ■ тапсырмаға сай; ■ оқу міндеттері ойластырылған; ■ ынтымақтастық ортаны өзіндік ұйымдастыру сапасын бағалау қарастырылған; ■ дифференциациялау жақсы; ■ ынталандыру бар.	

Бақылау күні: _____

Бақылаушының қолы: _____

Бақылау картасы №3

СЫНЫПТАҒЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЖАСЫН, ЖЕКЕ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІН ЕСЕРУ ЖӘНЕ ИНКЛЮЗИЯ

№	Параметр	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Оқушылар-мен ауызша қарым-қатынас жасау стилі олардың жасына және ЖАДА –на сәйкес келеді	Сәйкес келмейді: ▪ Деңгейінен төмен (қарапайым, дамытуға бағытталмаған) ▪ Деңгейінен жоғары (тым күрделі құрылымдар, терминдер, категориялар қолданылады)			Қанағаттанарлық: ▪ Мұғалім балаларға түсінікті тілде сөйлеуге тырысады ▪ Жана түсініктер, терминдер, категориялар енгізуге, түсінік беруге көңіл аударады, бірақ көп емес			Жоғары: ▪ Лексика сынып оқушыларының жасына сай ▪ Мұғалім оқушылардың көңілін жана түсініктерге аударады, түсінікті тілмен жеткізеді ▪ Жана түсініктердің саны, сөздердің күрделілігі оқушылардың жасына сәйкес дамуын қамтамасыз ететін деңгейде				
2	Сабақтың жүргізілу қарқыны оқушылардың жасы мен ЖАДА –на сәйкес келеді	Сәйкес келмейді: ▪ Төмен (оқушылар тапсырмаларды тым тез орындай алады) ▪ Тым жоғары (оқушылар тапсырмаларды түсініп, орындауға үлгермейді) ▪ Қарқынның әр түрлі екендігі ескерілмейді (бірі үлгерсе, бірі үлгермей жағалды)			Қанағаттанарлық: ▪ Тапсырмалар мен жұмыс түрлері орта статистикалық қарқынға есептелінген. Орташа алғанда оқушылар тапсырманы берілген уақытта орындайды, бірақ олардың бір бөлігі тез орындайды да қалған уақытта өзге нәрсеге алаңдайды, ал енді бір бөлігі орындауға үлгермей жағалды. ▪ Ерекше қажеттілігі бар (қабілеті жоғары немесе төмен) оқушылар арнайы топтарға бөлінбеген			Жоғары: ▪ Тапсырмалар мен жұмыс түрлері ерекше қажеттілік пен инклюзия ескерілген көлем бойынша ойластырылған ▪ Тапсырмалар сабақтың барлық кезеңін тиімді қамти отырып, жоғары және төмен қабілетті оқушылардың өзара пайдалы ынтымақтастығын қалыптастыруға бағытталған.				

3	Жұмыс түрлері балық оқушыны ын-талаңдыруға бағытталған	Оқушылардың барлығын бірдей ынталандыру қара-стырылмаған. <ul style="list-style-type: none"> ■ жалпылама жұмыс түрлері бар; ■ жұмыс түрлерінде нақты, әр түрлі түсінікке бағыт-талған тапсырмалар қара-стырылмаған; ■ ерекше қажеттілігі бар (да-рынды, қабілеті жоғары) балаларға арналған ар-найы тапсырмалар жоқ. 	Мұғалім түрлі топтағы балаларды қызықты-руға тырысады, бірақ нәтижесіз: <ul style="list-style-type: none"> ■ қабілет деңгейін саралауға бағытталған жұ-мыс түрлері жок немесе тиімсіз; ■ зият деңгейін саралауға бағытталған тапсы-рмалар, жұмыс түрлері жок немесе тиімсіз; ■ деңгейі мен қабілеті әр түрлі балаларды ынтымақтастыруға бағытталған жұмыс түр-лері жок немесе тиімсіз. 	Инклюзия жоғары деңгейде: <ul style="list-style-type: none"> ■ жұмыс түрлері оқуға қабілеті әр түрлі (жоғары, орта, төмен) деңгейдегі балаларды тартуға бағытталған; ■ зияттың түрлі деңгейіне бағыт-талған тапсырмалар мен жұмыс түрлері бар; ■ зияты мен деңгейі әр түрлі ба-лаларды жұмысқа тартуда ынты-мақтастық тиімді қолданылады.
---	--	---	---	--

Бақылау күні: _____ Бақылаушының қолы: _____

**Бақылау картасы 4.
САБАҚТА АҚТ-НЫ ТИІМДІ ҚОЛДАНУ**

№	Параметрі	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Интер-белсенді тақтаның мүмкіндіктерін пайдалану	Жоқ, қолданылмайды	Бар, бірақ тиімді қолданылмайды: <ul style="list-style-type: none"> ■ тек мәтіндік РР; ■ таныстырылымдардын көрсету мақсатында қолданылады; ■ тақырыпты түсіндіруде қарапайым тақта орнына қоланылады; ■ тек мұғалімнің өзі ғана қолданады. 			Кең көлемде қолданылады, бірақ тиімді дәрежеде емес: <ul style="list-style-type: none"> ■ нақты қажеттілік ескерілмей, сабақтың көрнекілік элементі ретінде қолданылады; ■ мол ақпарат беретін жұмыс түрлеріне кедергі келтіретіндей шамадан тыс қолданылады. 			Тиімді қолданылады: <ul style="list-style-type: none"> ■ нақты қажеттілік ескеріле отырып, қолданылады; ■ мультимедиялық бағдарламаларды пайдалана отырып қолданылады; ■ оқушыларды үдеріске тарту үшін қолданылады; ■ сабақ материалын тиімді меңгеруге ықпал етеді. 		
2	web-кеңістік ресурстарын пайдалану	Қолданылмайды	Орынсыз қолданылады: <ul style="list-style-type: none"> ■ тек мұғалім қолданады; ■ ақпаратты қолдану барысында ресурсқа сілтеме жасалынбайды, портал емес, тек ақпараттың өзі ғана қолданылады; ■ альтернативті және салыстырмалы сілтемелер қолданылмайды; ■ ресурстарды таңдауда жас ерекшеліктері ескерілмейді. 			Қанағаттанарлық деңгейде қолданылады: <ul style="list-style-type: none"> ■ мұғалімнің оқушыларға берген тапсырмасы бойынша тақырыпты меңгеруде қосымша ақпарат көзі ретінде қолданылады; ■ ресурстардың кең көлемдегі альтернативті тізімі қолданылады; ■ қолданылған ресурстар, ақпарат көздері сыни бағаланбайды. ■ нақтылық, ғылымилық, жас ерекшелігі мен оқу-педагогикалық деңгей бойынша ресурстардың классификациясы жасалынбаған. 		Сапалы түрде қолданылады: <ul style="list-style-type: none"> ■ мұғалім нақтылығына, жас ерекшелігіне, оқу мақсатының сәйкестілігі сияқты талаптарға сай таңдай алады; ■ үнемі арнайы мақсаттар бойынша қолданылатын ресурстар бар және ресурстар бірнеше түрге жіктелген: (анықтама-лық, ақпаратты-сараптамалық, ғылыми, иллюстрациялық, альтернативті және т.б.); ■ ресурстар жай ғана қолданылмайды, бағаланады және арнайы тапсырмалар негізінде оқушылар құрастырады (мысалы – мақаланы редакциялау wikipedia). 			

3	Жекелеген шағын құрылғылардың мүмкіндіктерін пайдалану	Қолданылмайды, ресурс ретінде есептелінбейді	Аз көлемде, түзетілместен (мұғалімнің қатысуынсыз) немесе тиімсіз қолданылады <ul style="list-style-type: none"> оқушылар тест жұмыстарын, тапсырмаларды суретке түсіріп алу үшін мұғалімнің қатысуынсыз, өз бетінше смартфон қосымшаларын пайдаланады; оқушылар мұғалімнің сұрақтарына ғаламтордан жауап іздеу үшін өз бетінше смартфон пайдаланады; мұғалім өз жұмысын жоспарлауда шағын құрылғылардың мүмкіндік элементтерін сирек енгізеді немесе мүлде енгізбейді. 	Мұғалім жартылай қолданады: <ul style="list-style-type: none"> тапсырмаларды ескерту мақсатында оқушылармен қашықтықтан байланыс жасау үшін қолданады; сабақта оқушыларға берілген арнайы тапсырмалар үшін, мысалы сөздіктен белгілі бір түсінікті табу үшін; телефон немесе смартфонның фото, калькулятор, диктофон сияқты қосымшаларын жағдаяттық немесе бір рет берілген қосымша тапсырмаларды орындауда пайдаланады. мұғалім өз жұмысын жоспарлауда шағын құрылғылардың мүмкіндік элементтерін енгізуге тырысады. 	Оқу үдерісінде тиімді қолданылады: <ul style="list-style-type: none"> мұғалім оқыту қажеттілігіне қарай шағын құрылғылар мүмкіндігін жоспарлы, мақсатты қолдана алады; мұғалім тапсырмаларға сәйкес ресурстарды сауатты қолдануға үйретеді; мұғалім шағын құрылғылардың тиімділігін оқу тапсырмасы ретінде бағалап және бақылап отырады.
4	Дистанциялық жұмыс түрлерін пайдалану	Дистанциялық түрде жұмыс жасамайды	Сирек және тиімсіз қолданады: <ul style="list-style-type: none"> оқушылармен қашықтықтан жұмыс істеуге арналған құрылғыларды мұғалім жақсы меңгермеген, сол себепті мектептегі IT-маманның және алдыңғы қатарлы оқушылардың технологиялық қолдауына жүгінеді; оқушыларға, олардың ата-аналарына оқыту нәтижелері және түрлі жағдайлар туралы ақпарат- хабарлама беру мақсатында қолданылады. 	Жүйелі түрде қолданады: <ul style="list-style-type: none"> оқушылармен қашықтықтан жұмыс жасау үшін өз жүйесі бар; үнемі жұмыс жасайды; өз бетімен чаттар, форумдар құрып, блог жүргізеді; оқыту мақсатында барлық спектр бойынша: оқыту, коллаборация, кері байланыс, рефлексия, бағалауда қашықтықты қолданады. 	

5	Тест бағдарламаларын қолдану	Компьютерлік тест бағдарламаларын қолданбайды	Тиймсіз қолданады: <ul style="list-style-type: none"> ■ емтиханға дайындық ретінде жағтықтыру үшін мек-теп ұсынған тест тапсырмалары; ■ өзгелерден алған тест тапсырмалары; ■ оқу тапсырмалары, нақты тақырыптарға арналған тест тапсырмаларын өзі жасамайды; ■ тест ресурстарының шағын ғана қоры бар. 	Тиймді қолданады: <ul style="list-style-type: none"> ■ оқушыларды тестілеуде өзіндік жүйесі бар; ■ оқыту тийімділігін арттыруға арналаған тест тапсырмаларын қолданады; ■ әр бағытқа арналған тест тапсырмаларының мол қоры бар; ■ оқу үдерісін басқаруда өз қажеттілігі үшін өз бетімен тест құрастыра алады.
---	------------------------------	---	---	--

Бақылау күні: _____ Бақылаушының қолы: _____

Бақылау картасы №5
ОҚУШЫЛАРДЫҢ СЫНИ ОЙЛАУЫН ДАМУЫ

№	Параметрі	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Оқуға қатысты сұрақ қоя білуді меңгеруі	<p>Меңгермеген:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ сабақтың басында сабақ үдерісінде сыни ойлауға шақыратын оқыту сұрағы қойылмайды 	<p>Төмен деңгейде меңгерген:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ оқу сұрақтарын құрастырады, бірақ оны сабақ барысында оқушыларды ойландыру үшін назарда ұстамайды; ■ оқу сұрақтары оқушылардың қабылдауы мен уәжі ескерілмеген құрастырылады; ■ оқу сұрақтары ой шақырмайтын, баламасыз құрастырылады. 	<p>Қанағаттанарлық деңгейде меңгерген:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ сұрақ құрастыруға тырысады, бірақ сабақ үдерісінде оны жоғалтып алады, сол себепті оны соңына дейін қолдана алмайды; ■ өз пікірі бойынша оқушылардың оқу материалына қарым-қатынасын ескере отырып сұрақ құрастырады, бірақ «оқушы үшін» әлсіз естиді; ■ мүмкін болған жағдайда балаларды ескере отырып сұрақ құрастыруға тырысады, бірақ оқушылардың белсенді сыни ойлауы нәтижесінде туындаған «сценарийлерден» қашады, өзіндік ойды бағаламайды. 	<p>Жоғары деңгейде меңгерген:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ сабақ бойы оқушылардың қызығушылығын тудыра алатындай сұрақтар құрай алады; ■ оқу материалын сыни ойлау мәселесі бойынша үнемі оқушылармен тиімді кері байланыс орнатады; ■ сабақ бойы оқу материалы бойынша оқушылардың сыни ойлауға зейіндерін аудару дағдыларын жақсы меңгерген; ■ оқушылардың баламалы сыни ойларын, идеяларын кең түрде талқылап, ынталандырып отырады және оны толарантты түрде жасай алады. 						

2	Сабақтың өту барысында оқу материалдарына қатысты сыни ойлауға ынталандыру	Ынталандыру дағдысын меңгермеген	Төмен деңгейде меңгерген : <ul style="list-style-type: none"> ■ мұғалімнің қойған сұрақтары қызығушылық тудырмайды, ой шақырмайды, төмен деңгейдегі қызығушылыққа негізделген; ■ мұғалім сыни ойлауға ынталандыратын қосымша тәсілдерді қолданбайды немесе оларды шектеулі деңгейде ғана қолданады; ■ сыни ойлауды дамыту стратегиясы мен техникасын оқу оқу тапсырмасына сәйкес қолданбайды; ■ мұғалімнің барлық оқушыларды сыни ойлауға ынталандырудағысы қанағаттанарлықсыз, тек жекелеген оқушыларды ғана тарта алады; ■ сыныпта қолданылатын тапсырмалардың бірнешеуі ғана сыни ойлауға бағытталған. 	Жоғары деңгейде меңгерген: <ul style="list-style-type: none"> ■ Тақырыпты меңгертуде үнемі сыни ойлауды қалыптастыратын сұрақтар құрастырады ■ Оқушыларды сыни ойлауға ынталандыратын әдіс-тәсілдер мен стратегиялардың көптеген түрін біледі ■ Оқу міндеттеріне сәйкес әдіс-тәсілдер мен стратегияларды нақты таңдай алады.
3	Оқушыларды сыни ойлауға ынталандыру техникаларын меңгеруі	Меңгермеген немесе қолдану қажет емес деп есептегендіктен меңгергендігін көрсетпейді	Төмен деңгейде меңгерген: <ul style="list-style-type: none"> ■ таптаурын болған техника мен тәсілдердің аз ғана бөлігін меңгерген; ■ техникалардың оқу тапсырмалары үшін пайдасын ескермей, сабақтың сәндік құралы ретінде ойланбай қолданады. 	Қанағаттанарлық деңгейде меңгерген: <ul style="list-style-type: none"> ■ ынталандыру сұрақтарын қоюға тырысады, бірақ әрдайым сәтті емес; ■ сыни ойлауға жетелейтін кейбір тәсілдердің (стратегиялардың) түрлерін біледі; ■ тақырыпты сыни талдауда оқушылардың көп бөлігін тартауға тырысады; ■ барлық тапсырмаларға сыни сипат беруге тырысады; ■ оқу міндеттеріне сай түрлі тәсілдерді қолдануға тырысады
			Қанағаттанарлық деңгейде меңгерген: <ul style="list-style-type: none"> ■ әр жерден алынған әдіс-тәсілдердің бірнеше түрін біледі; ■ әдіс-тәсілдерді, стратегияларды ой елегінен өткізіп қолдануға тырысады 	Оқу мақсаттарына лайықты әдіс-тәсілдерді көп біледі және өзі жасай алады <ul style="list-style-type: none"> ■ Оқу мақсаттарына толық сәйкес тәсілдерді сабақ үдерісіне сәтті кіріктіре алады.

Бақылау күні: _____

Бақылаушының қолы: _____

Бақылау картасы № 6
ФОРМАТИВТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ОҚУШЫЛАРДЫҢ УӘЖІН ҮНТАЛАНДЫРУ

№	Параметр	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Мұғалім ауызша формативті бағалау дағдыларын меңгерген	Менгермеген: ■ формативті бағалауды мүлде жасамайды	Қанағаттанарлықсыз деңгейде: ■ фрагменттік бағалау; ■ бағалау ынталандырылмайды; ■ бағалау мағыналық және эмоциялық жүктеспесіз, жай ғана ескерту сөздермен беріледі; ■ формальды бағалау.	Қанағаттанарлық деңгейде: ■ фрагменттік бағалау; ■ бағалау ынталандырылмайды; ■ бағалау мағыналық және эмоциялық жүктеспесіз, жай ғана ескерту сөздермен беріледі; ■ формальды бағалау.	Қанағаттанарлық деңгейде: ■ формативті бағалау жасайды, бірақ оқушы жұмысының барлық маңызды түрлері қамтылмайды; ■ ауызша бағалау стилі дұрыс таңдалмайды; ■ бағалау барлық кезде ынталандыру бағытында емес; ■ барлық уақытта оқушылардың жеке бас ерекшелігі ескеріле бермейді.	Қанағаттанарлық деңгейде: ■ формативті бағалау жасайды, бірақ оқушы жұмысының барлық маңызды түрлері қамтылмайды; ■ ауызша бағалау стилі дұрыс таңдалмайды; ■ бағалау барлық кезде ынталандыру бағытында емес; ■ барлық уақытта оқушылардың жеке бас ерекшелігі ескеріле бермейді.	Жоғары деңгейде: ■ әрбір жұмыс түрінің ерекшелігіне қарай ауызша формативті бағалау жасайды; ■ барлық уақытта бағаланған оқушылардың жеке бас ерекшелігін ескереді; ■ бағалау барлық кезде ынталандыру бағытында; ■ ауызша бағалау стилі анық та ашық, образды, эмоциямен беріледі.			
2	Мұғалім белгілер мен құралдар арқылы формативті бағалау дағдыларын меңгерген	Белгілерді (символ) пайдаланбайды	Қанағаттанарлықсыз деңгейде: ■ белгілердің шектеулі түрін ғана пайдаланады; ■ белгілерді формальді түрде пайдаланады; ■ белгілерді жүйесіз пайдаланады; ■ белгілер өте қарапайым және мағынасына түсінік берілмейді	Қанағаттанарлық деңгейде: ■ жұмыс түріне сәйкес белгілерді түрлендіруге тырысады; ■ белгілер мен бағалаудың жас ерекшелігіне қарай қабылдау нәтижесін ескереді; ■ бағалаудан басқа белгілерге комментарий беруге тырысады; ■ белгілерді пайдаланудың өзіндік жүйесін жасай алады.	Қанағаттанарлық деңгейде: ■ жұмыс түріне сәйкес белгілерді түрлендіруге тырысады; ■ белгілер мен бағалаудың жас ерекшелігіне қарай қабылдау нәтижесін ескереді; ■ бағалаудан басқа белгілерге комментарий беруге тырысады; ■ белгілерді пайдаланудың өзіндік жүйесін жасай алады.	Жоғары деңгейде: ■ жұмыс түрлеріне сәйкес белгілерді орынды пайдаланады; ■ белгілердің мағынасына критерийлер бойынша түсінік береді; ■ белгілердің оқушылардың жас ерекшелігіне қарай қабылдау нәтижесін ескереді; ■ белгілерді пайдаланудың тасқан жүйесі бар.				

3	<p>Мұғалім формативті бағалаудың уәжде әсерін қамтамасыз етеді</p>	<p>Қамтамасыз ете алмайды, уәжде әсер ету тәсілдері туралы түсінігі жоқ</p>	<p>Қанағаттанарлықсыз деңгейде:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ формативті бағалау жасайды, бірақ оның оқушының келесі жетістігіне, оқуға қатысты ын-тасына әсерін бақыламайды; ■ оқушы жұмысына берілген бағалауға қатысты оның көңіл-күйіне назар аудармайды. 	<p>Қанағаттанарлық деңгейде:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ оқушы жұмысына берілген формативті бағалауға қатысты оның реакциясын кері байланыс арқылы бақылауға тырысады; ■ бағалау стилі мен түрін оқушының жеке және эмоци-оналды қабылдауын ескеруге тырысады; ■ уәжде қатысты жағымсыз әсерін байқаса формативті бағалауды түзетеді. 	<p>Жоғары деңгейде:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ уәжде әсер ететін бағалау түр-лерін таңдай алады; ■ уәжде жағымды әсер ету жол-дарын ұстанады; ■ уәжді қалыптастырудың жеке және аффективті түрлерін есереді; ■ уәжді басқару құралы ретінде формативті бағалауды шебер қолдана алады
4	<p>Мұғалім уәжді құрал ретінде әлеуметтік факторларды қолданады</p>	<p>Қолданбайды, әлеуметтік факторлар туралы түсінігі жоқ</p>	<p>Қанағаттанарлықсыз деңгейде:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ жетістіктің әлеуметтік тұрғыда мойндалу уәжі туралы, әлеуметтік мәртебесі, оқушының сыныпта өзін көрсете алуы туралы біледі, бірақ оған әсер ету дағдыларын меңгермеген; ■ сыныптың әлеуметтік фак-турасын, ішкі әлеуметтік қа-рым-қатынас үйлесімділігін білмейді, сол себепті қолдана алмайды; 	<p>Қанағаттанарлық деңгейде:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ біледі, сыныптағы топ ішін-дегі өзара қарым-қатынасты түсінеді, уәжде ісер етуде оны пайдалануға тырысады; ■ жетістік және мойндау уәжін пайдалануға тырысады, бірақ оны лайықты қолдана ал-майды, сол себепті сыныпта сындарсыз бақталастық орын алады. 	<p>Жоғары деңгейде:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ оқу тиімділігін арттыруға әсер етуде сыныптағы топ ішіндегі өзара қарым-қатынас ерек-шелігін кең көлемде, табысты пайдаланады; ■ оқу белсенділігін ынталан-дыруда табыс уәжін тиімді қолданады; ■ өмірлік мақсаттар мен бола-шаққа бағыттап бағарғы уәжді қалыптастыруда кең көлемді әлеуметтік уәжді пай-даланады.

5	Мұғалім уәжді ынталандыруда жеке және тұлғалық факторларды пайдаланады.	Пайдаланбайды, оқушы уәжді ынталандыруда жеке және тұлғалық факторлар туралы хабары жоқ.	Қанағаттанарлықсыз деңгейде: <ul style="list-style-type: none"> ■ оқушылардың тұлғалық уәжі туралы түсінігі аз; ■ жеке уәж туралы біледі, бірақ орынды қолдануды білмейді; ■ оқушылардың жеке және тұлғалық уәжі туралы жеткіліксіз деңгейде меңгерген. 	Қанағаттанарлық деңгейде: <ul style="list-style-type: none"> ■ оқушылардың сыныптағы тұлғалық және жеке уәжі туралы түсінеді және жақсы білімі бар, бірақ оқушыларды ынталандыруда бұл білімдерді қолдану тәсілдерін жеткілікті деңгейде меңгермеген; ■ тұлғалық уәж туралы білімін орынды қолдана алмайды. 	Жоғары деңгейде: <ul style="list-style-type: none"> ■ оқушылардың тұлғалық; ■ уәжі туралы терең білімі бар; ■ оқу мақсаттарын қоюда тұлғалық уәжді терең қозғай біледі; ■ тұлғалық уәжі туралы білімін нақты және орынды, оқушының жеке басына нұқсан келмейтіндей қолдана алады.
6	Мұғалім уәжді ынталандыруда аффективті факторларды қолданады.	Оқуға деген уәжді қалыптастыру мақсатында аффективтілерді қолдану түсінігі мен дағдысын білмейді.	Қанағаттанарлықсыз деңгейде: <ul style="list-style-type: none"> ■ оқу пәніне қатысты жағымды көңіл күй орнату қабілетін меңгермеген; ■ оқу материалы мазмұнына, оқу жағдайына қатысты эмоционалды пікір тастау дағдысын меңгермеген; ■ бастапқы шағын әлеуметтік топ ретінде сыныптағы эмоционалды байланысты пайдаланбайды. 	Қанағаттанарлық деңгейде: <ul style="list-style-type: none"> ■ диалогта, талдауда, тапсырмаларды құруда, оқыту барысында эмоцияны пайдалануға тырысады; ■ оқушының тұлғасына аффективті жағынан әсер етуді психологиялық тұрғыда, ақпаратты мол беруде эмоцияны орынды пайдаланады; ■ сыныптың эмоциялық ауаны бақылап, түзете алады және тиімді басқара алады; ■ сыныппен эмоциялық тұрғыда байланысқа түсу үшін өзіндік аффективтілерді тиімді қолданады. 	Жоғары деңгейде: <ul style="list-style-type: none"> ■ оқушыға аффективтілік жағынан әсер етуді психологиялық тұрғыда сауатты және нақты түрде құрастыра алады; ■ бағалауда, оқуға ынталандыруда, ақпаратты мол беруде эмоцияны орынды пайдаланады; ■ сыныптың эмоциялық ауаны бақылап, түзете алады және тиімді басқара алады; ■ сыныппен эмоциялық тұрғыда байланысқа түсу үшін өзіндік аффективтілерді тиімді қолданады.

Бақылау күні: _____ Бақылаушының қолы: _____

Бақылау картасы №7
ҚАЛАЙ ОҚУ КЕРЕКТІГІН ҮЙРЕТУ, МЕТАСАНА
МЕН РЕФЛЕКСИЯ ДАҒДЫЛАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ

№	Параметрлері	0												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
1	Мұғалім жұмысты ұйымдастыруға үйретеді													
2	Мұғалім тапсырманы орындау уақытын реттеуге үйретеді													
3	Мұғалім есте сақтау мен зейінді дамыту барысын үйретеді													
4	Мұғалім ақпаратты қалай іздеу керектігін үйретеді													
5	Мұғалім мәгіндермен жұмыстануға үйретеді													
6	Мұғалім талдама және сараптама жасау дағдыларын береді													
7	Мұғалім білімді өмірден тікелей алуға үйретеді													
8	Мұғалім білім мен ақпаратты сыныптастарымен топтық қарым-қатынасқа түсу барысында алуға үйретеді													
9	Мұғалім ғылыми әдебиетпен жұмыс жасауға үйретеді													
10	Мұғалім сөздікпен, анықтамалықтармен жұмыс жасауға үйретеді													
11	Мұғалім ғаламтор арқылы оқуға үйретеді													
12	Мұғалім ақпараттың дәлдігін анықтауға үйретеді													
13	Мұғалім оқу үдерісіне қатысты рефлексия жасауға ынталандырады													
14	Мұғалім оқу мақсатына қатысты рефлексия жасауға ынталандырады													
15	Мұғалім оқу жұмысының сапасына қатысты рефлексия жасауға ынталандырады													
16	Мұғалім эмоцияны басқаруға үйретеді													

Бақылау күні: _____

Бақылаушының қолы: _____

**Бақылау картасы № 8
ТИІМДІ ЖОСПАРЛАУ**

№	Параметр	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Орта мерзімді жоспарлау техникасын меңгеруі.	Меңгермеген, қолданбайды.	Төмен дәрежеде меңгерген: ■ меңгердім деп санайды, тиімсіз деп ойлағандықтан қолдану қажет деп есептемейді; ■ бірнеше сабаққа арналған жоспар жасайды, бірақ оларды іштей байланыстыраптын бірыңғай бастама жоқ, жоспар жай ғана логикаға негізделген бірнеше сабақтан тұрады.	Қанағаттанарлық деңгейде меңгерген: ■ проблемалық сұрақ туралы түсінігі бар, сабақтарына қажетті проблемалық сұрақтарды жақсы деңгейде құрастыруға тырысады; ■ сабақтарының бір-бірімен мағыналық байланысы жеткіліксіз.	Қанағаттанарлық деңгейде меңгерген: ■ проблемалық сұрақ туралы түсінігі бар, сабақтарына қажетті проблемалық сұрақтарды жақсы деңгейде құрастыруға тырысады; ■ сабақтарының бір-бірімен мағыналық байланысы жеткіліксіз.	Жоғары деңгейде: ■ проблемалық сұрақ барлық сабақтарды анық біріктіріп тұр; ■ мәселені шешу логикасы анық қойылған; ■ бір сабақтан келесі сабаққа өту жұмыстары оқушылардың сұрақпен жұмыстану барысындағы шығармашылық ізденіс жұмыстарының жалпы логикасына бағытталған.					
2	Барлық кәсіби міндеттерді (Деңгейлік бағдарламалар модульдері аясында) жүзеге асырады.	Жүзеге асырмайды, оқыту дәстүрлі білім тарату бағытында жүзеге асады.	Қанағаттанарлықсыз деңгейде жүзеге асырылады: ■ жұмыс барысында қойылған міндеттер сапалы жүзеге асырылмай, тек орындалғанын көрсетуге бағытталған; ■ міндеттер логикаға негізделмей, кездейсоқ қойылған; ■ бірнеше жұмыс түрінің мақсатын түсіну қадағаланбайды.	Қанағаттанарлық деңгейде жүзеге асырылады: ■ міндеттердің (модульдер) көп бөлігін жүзеге асыру қажеттілігін түсіну қадағаланбайды; ■ бұл байланыстағы жұмыс түрлері соңына дейін ойландырылмаған, шынайы қажеттілік пен мүмкіндік ескерілмей, барлық модульдерді қосып қолдануға тырысады; ■ жүзеге асыру терең түрде қарастырылмаған.	Қанағаттанарлық деңгейде жүзеге асырылады: ■ міндеттердің комбинациялары жөнінде терең түсінігі бар; ■ артықшылығын ескере отырып, жұмыс түрлерін шығармашылық тұрғыда жасайды; ■ оқушылардың шынайы қажеттілігін, пәннің ерекшелігін т.б. маңызды мәнмәтіндерді ескере отырып жүзеге асырады; ■ мағынасы терең жұмыс түрлері мен міндеттер тандайды; ■ жоспардың барлық элементтерінің мағыналық байланысы жақсы қарастырылған.	Сапалы жүзеге асырады: ■ міндеттердің комбинациялары жөнінде терең түсінігі бар; ■ артықшылығын ескере отырып, жұмыс түрлерін шығармашылық тұрғыда жасайды; ■ оқушылардың шынайы қажеттілігін, пәннің ерекшелігін т.б. маңызды мәнмәтіндерді ескере отырып жүзеге асырады; ■ мағынасы терең жұмыс түрлері мен міндеттер тандайды; ■ жоспардың барлық элементтерінің мағыналық байланысы жақсы қарастырылған.					

Бақылау күні: _____

Бақылаушының қолы: _____

Карта наблюдения 1.

КАЧЕСТВО ДИАЛОГОВОГО ОБУЧЕНИЯ

В процессе проведения наблюдения ориентируйтесь на характеристики, приведённые в полях, соответствующих анализируемому параметру. Проставьте отметку в поле, соответствующем цифровому эквиваленту вашего видения уровня реализации профессиональной задачи. Подчеркните или выделите маркером примечания в поле над поставленной вами отметкой, которые соответствуют тому, что вы наблюдаете.

№	Параметр	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Учитель строит диалог с учениками для мотивации их к работе в начале урока.	Не делает этого.	Формально, без обратной связи.		Ведёт диалог, но не слишком хорошо использует для мотивации учеников.			Уверенно использует диалог для мотивации.			Мастерски строит и использует диалог в начале урока.
2	Учитель задаёт вопросы ученикам и получает ответы на каждом этапе урока.	Нет, монолог учителя преобладает.	Задаёт вопросы на нескольких этапах, но не выслушивает ответы или не использует полученные ответы в дальнейшем для осуществления связи этапов урока.		Старается задавать вопросы на всех этапах, но вопросы не играют важной роли для понимания процесса урока учеником			Строит диалог на каждом этапе, вопросы направлены на выяснение завёршённости работы по каждому этапу урока.			Полностью эффективно строит диалог на каждом этапе урока.
3	Учитель вовлекает в диалог большое количество детей.	Нет, дети практически не вовлечены в диалог.	Учитель строит диалог с отдельными одними и теми же учениками.		Учитель старается вовлекать в диалог большее количество детей, но теряет при этом качество диалога и управления процессом.			Управляет диалогом, вовлекает в него большое количество участников, управляет результатами диалога.			Полностью эффективно управляет диалогом с большим количеством детей.

4	Качество постановки вопросов в диалоге.	Практически отсутствует, вопросы учителя не связаны с содержанием урока.	Преобладают вопросы низкого порядка, вопросы не способствуют углублению понимания темы.	Учитель недостаточно успешно формулирует вопросы высокого порядка, но пытается это делать, не совсем чётко осуществляет связь между вопросами и ожидаемыми результатами изучения темы.	Учитель использует вопросы высокого порядка, хорошо подбирает вопросы в соответствии с потребностями процесса изучения темы.	Полностью использует возможности диалогов для достижения глубокого понимания темы через качественную постановку вопросов
---	---	--	---	--	--	--

Учитель _____ Предмет _____
 Дата наблюдения _____ Подпись наблюдателя _____

Карта наблюдения 2.

КАЧЕСТВО РАБОТЫ ПО ИСПОЛЬЗОВАНИЮ КОЛЛАБОРАТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ

В процессе проведения наблюдения ориентируйтесь на характеристики, приведённые в полях, соответствующих анализируемому параметру. Проставьте отметку в поле, соответствующем цифровому эквиваленту вашего видения уровня реализации профессиональной задачи. Поставьте «плюс (+)» рядом с примечанием в поле над вашей отметкой в том случае, если вы наблюдаете то, что в нём отражено и «минус (-)» в том случае, если признак не наблюдается.

№	Параметр	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Рациональность применения групповых и парных форм обучения.	Нерационально: ■ не применяется совсем; ■ применяется без учёта необходимости	Применяет, не рационально: ■ не ясно – какова цель; ■ не ясно - что даёт форма работы; ■ использует как декоративный элемент урока.	Применяет с определённой целью, но: ■ цель применения обозначена недостаточно чётко для учеников; ■ цель нечётко связана с изучением темы.	Обозначает и поясняет ученикам цель работы в группах (парах); ■ обосновывает необходимость форы работы для лучшего понимания изучаемого материала.	Эффективно и обоснованно использует для достижения высоких результатов в обучении.					
2	Качество постановки задач и формулировки заданий группам.	Задания: ■ отсутствуют ■ не связаны с делением на группы.	Задания сформулированы: ■ нечётко; ■ непонятно; ■ недостаточно связаны с изучаемой темой; ■ могут быть выполнены без деления на группы.	Задачи определены, но: ■ недостаточно рассчитаны на взаимодействие в группе при их решении; ■ не до конца ясны ученикам; ■ не предполагают обязательное участие всех участников группы; ■ не сбалансированы по времени.	Задачи поставлены: ■ с учётом вовлеченности всех участников; ■ ясны, понятны; ■ могут быть выполнены только при взаимодействии; ■ хорошо встроены в урок; ■ сбалансированы по времени, выделенному на их выполнение; ■ способствуют развитию понимания учебного материала.						

3	<p>Качество организации работы в группах.</p>	<p>Вопрос не решён</p>	<p>Вопрос решён неудовлетворительно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ отсутствуют инструкции по организации работы; ■ не поставлена задача распределения ролей в группе. 	<p>Вопрос решён неполно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ инструкции по организации работы в группе неполны; ■ инструкции неконкретны; ■ распределение ролей нечётко; ■ ученики не стимулированы для самоорганизации групповой работы. 	<p>Работа организована качественно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ даны инструкции для самоорганизации работы; ■ инструкции даны не только в устной, но и в письменной форме – в виде памятки; ■ инструкции чёткие, понятные; ■ проведена обратная связь по вопросу понимания – как организовать работу в группе; ■ инструкции нацелены на вовлечение в работу всех участников с учётом их возможностей.
4	<p>Качество критериев оценки групповой работы учеников.</p>	<p>Критерии отсутствуют</p>	<p>Критерии недостаточно качественны:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ нечётко определены; ■ не соответствуют данному в группах заданию по его объёму; ■ не соответствуют данному заданию по сложности; ■ не отражают потребности освоения учебного материала; ■ недостаточно стимулируют. 	<p>Критерии качественные:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ определены чётко; ■ соответствуют заданию; ■ подразумевают учебные задачи; ■ предполагают оценку качества самоорганизации коллаборативной среды; ■ хорошо дифференцированы; ■ носят стимулирующий характер. 	

Учитель _____ Класс _____ Предмет _____
Дата наблюдения _____ Подпись наблюдателя _____

Карта наблюдения 3.

УЧЁТ ВОЗРАСТНЫХ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ОСОБЕННОСТЕЙ УЧАЩИХСЯ В КЛАССЕ, ИНКЛЮЗИЯ ВСЕХ

В процессе проведения наблюдения ориентируйтесь на характеристики, приведённые в полях, соответствующих анализируемому параметру. Проставьте отметку в поле, соответствующем цифровому эквиваленту вашего видения уровня реализации профессиональной задачи. Поставьте «плюс (+)» рядом с примечанием в поле над вашей отметкой в том случае, если вы наблюдаете то, что в нём отражено и «минус(-)» в том случае, если признак не наблюдается.

№	Параметр	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Стиль вербального взаимодействия с учениками соответствует их возрасту и ЗБР.	Не соответствует: <ul style="list-style-type: none"> ■ занижен по уровню (примитивен, не носит развивающего характера); ■ завышен по уровню (используются слишком сложные конструкции, термины, категории). 			Удовлетворительный: <ul style="list-style-type: none"> ■ учитель старается говорить языком, понятным детям; ■ незначительно, но обращает внимание на введение новых понятий, терминов, категорий и их пояснение. 			Высокий: <ul style="list-style-type: none"> ■ лексика соответствует возрасту учеников класса; ■ учитель фокусирует внимание учеников на новых понятиях, поясняет их доступным языком; ■ количество новых понятий, сложность речи на достаточном уровне для обеспечения развития в соответствии с возрастом. 				

2	<p>Темп ведения урока соответствует возрасту учеников и их ЗБР</p>	<p>Не соответствует:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ занижен (ученики слишком быстро справляются с заданиями); ■ завышен (не успевают понять и разобратся в задании); ■ не учитывается разный темп (одни успевают, другие - нет). 	<p>Удовлетворительный:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ задания и виды работы рассчитаны на среднестатистический темп, в среднем ученики выполняют задания в отведённое время, но часть из них справляются быстрее и отвлекаются в высвобожденное время, часть не успевает справиться; ■ не выделяются отдельные группы учеников, имеющие особые потребности (либо высокий, либо низкий уровень способностей). 	<p>Высокий:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ задания и виды работы продуманы по объёму с учётом инклюзии, имеющих разные потребности; ■ задания предполагают взаимовыгодную коллаборацию детей с высоким и невысоким уровнем способностей, что позволяет «заполнить» все временные ниши урока.
3	<p>Формы работы предполагают вовлечённость всех</p>	<p>Не предполагают вовлечённость всех:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ преобладают виды работы фронтального типа; ■ в формах работы не предусмотрены уточнения и конкретизация заданий, ориентированные на различия в понимании; ■ отсутствуют специальные задания для детей с особыми потребностями (одарённые, имеющие различные способности). 	<p>Учитель предпринимает действия по вовлечению различных групп, но недостаточно успешно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ отсутствуют или неэффективны формы работы с дифференциацией по уровням способностей; ■ отсутствуют или неэффективны формы работы с дифференциацией заданий по типам интеллекта; ■ отсутствуют или неэффективны формы работы с коллаборацией детей различного уровня и типов способностей. 	<p>Инклюзия осуществляется на высоком уровне:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ формы работы направлены на включение детей разного уровня способностей к обучению – сильных, средних, слабых; ■ включены задания и виды работы, ориентированные на различные типы интеллекта; ■ эффективно используется коллаборация детей различного уровня и типов интеллекта для включённости в работу.

Учитель _____ Класс _____ Предмет _____
Дата наблюдения _____ Подпись наблюдателя _____

Карта наблюдения 4.

ЭФФЕКТИВНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИКТ НА УРОКАХ

В процессе проведения наблюдения ориентируйтесь на характеристики, приведённые в полях, соответствующих анализируемому параметру. Проставьте отметку в поле, соответствующем цифровому эквиваленту вашего видения уровня реализации профессиональной задачи. Поставьте «плюс (+)» рядом с примечанием в поле над вашей отметкой в том случае, если вы наблюдаете то, что в нём отражено и «минус(-)» в том случае, если признак не наблюдается.

№	Параметр	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Использование возможностей интерактивной доски	Отсутствует, не используется	Имеется, эффективно: <ul style="list-style-type: none"> ■ используется только для демонстрации текстовых слайдов РР; ■ как замещение обычной доски при объяснении темы; ■ использует только учитель. 	Используется мало: <ul style="list-style-type: none"> ■ используется только для демонстрации текстовых слайдов РР; ■ как замещение обычной доски при объяснении темы; ■ использует только учитель. 	Используется умеренно: <ul style="list-style-type: none"> ■ используется для демонстрации текстовых слайдов РР; ■ как замещение обычной доски при объяснении темы; ■ использует только учитель. 	Используется активно: <ul style="list-style-type: none"> ■ используется для демонстрации текстовых слайдов РР; ■ как замещение обычной доски при объяснении темы; ■ использует только учитель. 	Используется эффективно: <ul style="list-style-type: none"> ■ используется для демонстрации текстовых слайдов РР; ■ как замещение обычной доски при объяснении темы; ■ использует только учитель. 	Используется очень эффективно: <ul style="list-style-type: none"> ■ используется для демонстрации текстовых слайдов РР; ■ как замещение обычной доски при объяснении темы; ■ использует только учитель. 	Используется с учётом действенности необходимости; <ul style="list-style-type: none"> ■ используется с учётом санитарных норм; ■ используется с использованием демонстрационных мультимедийных программ; ■ используется для включения учеников в процесс; ■ способствует более эффективному усвоению материала урока. 		

2	Использование ресурсов web-портала	Не используются	Используются некорректно: <ul style="list-style-type: none"> используют только учитель; при использовании информации не делается ссылка на ресурс, используется только сама информация, а не портал; не используются альтернативные ссылки и их сопоставление; не учитываются возрастные факторы при отборе ресурсов. 	Используются удовлетворительно: <ul style="list-style-type: none"> используются регулярно в качестве источника дополнительной информации для изучения тем, по заданию учителя учениками; используется широкий альтернативный перечень ресурсов; не делается критическая оценка используемых ресурсов, источников информации; отсутствует классификация ресурсов по степени достоверности, научности, приемлемости с точки зрения возраста и учебно-педагогических задач. 	Используются качественно: <ul style="list-style-type: none"> тщательно отбираются учителем с учётом требований: достоверность, соответствие учебным задачам, возрасту; имеются ресурсы, используемые постоянно для специальных целей, ресурсы классифицированы (справочные, информационно-аналитические, научные, иллюстративные, альтернативные и пр.); ресурсы не только используются, но и оцениваются и создаются учениками на основе специальных заданий (например – редактировать статью в wikipedia).
3	Использование возможностей индивидуальных мини-устройств	Не используются, игнорируются, не считаются ресурсом	Используются в незначительном объёме, некорректно (без участия учителя) или неэффективно <ul style="list-style-type: none"> ученики используют смартфоны самостоятельно для фотографирования заданий, тестов, «шпаргалок», используют приложения по собственному усмотрению без участия учителя; ученики используют смартфоны самостоятельно для поиска ответов на вопросы учителя в интернете; учитель редко или никогда не вводит элемент возможностей мини-устройств в планирование работ. 	Используются учителем частично <ul style="list-style-type: none"> для дистанционной связи с учениками, напоминания о заданиях; для отдельных заданий ученикам на уроке – например – найти определение понятия в словаре; использование приложений смартфонов или телефонов – фото, калькулятор, диктофон для разовых или ситуативных заданий учитель пытается ввести элемент возможностей мини-устройств в планирование работ. 	Используется в учебном процессе эффективно: <ul style="list-style-type: none"> возможности мини-устройств используются учителем планомерно, с учётом потребностей обучения; учитель обучает грамотности использования ресурсов в соответствии с заданиями; учитель отслеживает и оценивает эффективность использования мини-устройств, как учебную задачу.

4	Использование дистанционных форм работы	Не работает дистанционно	Использует редко и малоэффективно <ul style="list-style-type: none"> ■ учитель не вполне владеет инструментами дистанционной работы с учениками, но пользуется технологической поддержкой школьного IT-специалиста или продвинутых учеников; ■ использует в основном и целях информирования-оповещения учеников и их родителей о событиях, результатах обучения и т.д. 	Использует систематически <ul style="list-style-type: none"> ■ имеет свою систему дистанционной работы с учениками; ■ работает регулярно; ■ самостоятельно создаёт чаты, форумы, ведёт блог; ■ использует дистант в учебных целях по всему спектру: обучение, коллаборация. обратная связь, рефлексия, оценивание.
5	Использование тестовых программ	Не использует компьютерные тестовые программы	Использует малоэффективно: <ul style="list-style-type: none"> ■ только тесты, предложенные школой, в виде тренажёров для подготовки к экзаменам; ■ только тесты, приобретённые у других; ■ не разрабатывает тесты сам, для конкретных тем, учебных задач; ■ имеет небольшую базу тестовых ресурсов. 	Использует эффективно <ul style="list-style-type: none"> ■ имеет собственную систему тестирования учеников; ■ использует тесты для повышения эффективности обучения; ■ имеет обширную базу тестовых материалов разного назначения; ■ разрабатывает тесты самостоятельно для своих потребностей управления процессом обучения.

Учитель _____ Класс _____ Предмет _____
Дата наблюдения _____ Подпись наблюдателя _____

Карта наблюдения 5.

РАЗВИТИЕ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ УЧАЩИХСЯ

В процессе проведения наблюдения ориентируйтесь на характеристики, приведённые в полях, соответствующих анализируемому параметру. Поставьте отметку в поле, соответствующем цифровому эквиваленту вашего видения уровня реализации профессиональной задачи. Поставьте «плюс (+)» рядом с примечанием в поле над вашей отметкой в том случае, если вы наблюдаете то, что в нём отражено и «минус(-)» в том случае, если признак не наблюдается.

№	Параметр	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Владение умением постановки учебного вопроса.	Не владеет ■ в начале урока не ставится учебный вопрос, побуждающий к критическому размышлению в процессе всего урока.	Владеет слабо ■ формулирует учебный вопрос, но не удерживает его в фокусе мышления учеников на уроке ■ учебный вопрос формулируется без учёта восприимчивости и мотивов учеников; ■ учебный вопрос сформулирован безальтернативно, не побуждает к размышлению.	Владеет удовлетворительно ■ старается формулировать вопрос, но «терять» его в процессе урока, не до конца использует его в процессе; ■ формулирует вопрос с учётом отношения учеников к учебному материалу, которое имеется по мнению учителя, слабо слышит «голос ученика»; ■ старается формулировать вопрос с учётом возможных альтернатив, но избегает «сценариев», порождённых активным критическим мышлением учеников, не поощряет самостоятельное мышление.	Высокий уровень владения: ■ формулирует вопрос, который способен «удержать» интерес учеников на протяжении всего урока; ■ осуществляет постоянную и эффективную обратную связь с учениками по вопросам их критического осмысления учебного материала; ■ владеет навыком удерживать внимание учеников к критическому осмыслению основного учебного вопроса на протяжении всего урока; ■ широко поощряет альтернативные критические мнения, идеи, мысли, учитывает и обсуждает все мысли, возникающие у учеников, делает это толерантно.						

2	Стимулирование критического осмысления учебного материала на протяжении всего урока.	Не владеет навыком стимулирования.	Владеет слабо: <ul style="list-style-type: none"> ■ вопросы, задаваемые учителем не вызывают интереса, вызывают слабый, затухающий интерес, не побуждающий к размышлению; ■ учитель не применяет дополнительных приёмов стимулирования критического мышления или применяет ограниченные их количество; ■ применяет техники и стратегии развития критического мышления не адекватно учебным задачам; ■ неудовлетворительно владеет навыком вовлечения в критическое размышление всех учеников, может вовлекать отдельных; ■ на критический характер мышления ориентирована незначительная часть заданий, используемых в классе. 	Владеет удовлетворительно: <ul style="list-style-type: none"> ■ стремится формулировать побуждающие вопросы, делает это не всегда успешно; ■ владеет некоторым набором приёмов (стратегий), стимулирующих развитие критического мышления; ■ стремится вовлекать в критическое обсуждение материала большое количество учеников; ■ стремится придать критический характер всем заданиям ■ стремится применять техники в соответствии с учебными задачами. 	Высокий уровень владения: <ul style="list-style-type: none"> ■ постоянно формулирует вопросы, способствующие критическому осмыслению материала; ■ имеет широкий арсенал техник, приёмов, стратегий, стимулирующих критическое мышление учеников; ■ осуществляет точный подбор методик, техник, стратегий, адекватных учебным задачам.
3	Владение техниками стимулирования критического мышления учеников.	Не владеет, либо не демонстрирует владение, поскольку не видит им применения	Владеет слабо: <ul style="list-style-type: none"> ■ имеет небольшой, стереотипный набор техник и приёмов; ■ применяет техники непродуманно, без учёта их назначения и пользы для учебных задач, как декоративное украшение урока. 	Владеет удовлетворительно: <ul style="list-style-type: none"> ■ имеет значительный арсенал техник и приёмов, почерпнутых из различных источников; ■ стремится продуманно использовать техники, приёмы, стратегии. 	имеет обширный арсенал техник и приёмов, разрабатывает их сам, исходя из учебных задач; успешно, сбалансированно внедряет техники в урок, в полном соответствии с учебными задачами.

Учитель _____ Класс _____ Предмет _____
Дата наблюдения _____ Подпись наблюдателя _____

Карта наблюдения б.

ФОРМАТИВНОЕ ОЦЕНИВАНИЕ И СТИМУЛИРОВАНИЕ МОТИВАЦИИ УЧАЩИХСЯ

В процессе проведения наблюдения ориентируйтесь на характеристики, приведённые в полях, соответствующих анализируемому параметру. Проставьте отметку в поле, соответствующем цифровому эквиваленту вашего видения уровня реализации профессиональной задачи. Поставьте «плюс (+)» рядом с примечанием в поле над вашей отметкой в том случае, если вы наблюдаете то, что в нём отражено и «минус(-)» в том случае, если признак не наблюдается.

№	Параметр	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Учитель владеет навыками устной формативной оценки ученика.	Не владеет: <ul style="list-style-type: none"> практически не даёт формативной оценки. 	<ul style="list-style-type: none"> оценка фрагментарная; оценка не стимулирует; оценками высказываются односложными замечаниями, не несущими большой смысловой и эмоциональной нагрузки; оценка формальна. 	<ul style="list-style-type: none"> оценка фрагментарная; оценка не стимулирует; оценками высказываются односложными замечаниями, не несущими большой смысловой и эмоциональной нагрузки; оценка формальна. 	<ul style="list-style-type: none"> оценка фрагментарная; оценка не стимулирует; оценками высказываются односложными замечаниями, не несущими большой смысловой и эмоциональной нагрузки; оценка формальна. 	<ul style="list-style-type: none"> оценка фрагментарная; оценка не стимулирует; оценками высказываются односложными замечаниями, не несущими большой смысловой и эмоциональной нагрузки; оценка формальна. 	<ul style="list-style-type: none"> оценка фрагментарная; оценка не стимулирует; оценками высказываются односложными замечаниями, не несущими большой смысловой и эмоциональной нагрузки; оценка формальна. 	<ul style="list-style-type: none"> оценка фрагментарная; оценка не стимулирует; оценками высказываются односложными замечаниями, не несущими большой смысловой и эмоциональной нагрузки; оценка формальна. 	<ul style="list-style-type: none"> оценка фрагментарная; оценка не стимулирует; оценками высказываются односложными замечаниями, не несущими большой смысловой и эмоциональной нагрузки; оценка формальна. 	<ul style="list-style-type: none"> оценка фрагментарная; оценка не стимулирует; оценками высказываются односложными замечаниями, не несущими большой смысловой и эмоциональной нагрузки; оценка формальна. 	<ul style="list-style-type: none"> оценка фрагментарная; оценка не стимулирует; оценками высказываются односложными замечаниями, не несущими большой смысловой и эмоциональной нагрузки; оценка формальна. 	<ul style="list-style-type: none"> оценка фрагментарная; оценка не стимулирует; оценками высказываются односложными замечаниями, не несущими большой смысловой и эмоциональной нагрузки; оценка формальна.

2	Учитель владеет навыками формативной оценки при помощи символов и инструментов.	Не использует символы.	Владеет неудовлетворительно: <ul style="list-style-type: none"> ■ использует ограниченное количество инструментов; ■ использует инструменты формально; ■ использует инструменты не системно; ■ используемые инструменты примитивны и не сопровождаются смысловыми пояснениями. 	Владеет удовлетворительно: <ul style="list-style-type: none"> ■ старается разнообразить инструменты в соответствии с видом работы; ■ учитывает возрастное восприятие оценки и символов; ■ старается дать комментарии поимено оценки символами; ■ выстраивает свою систему использования символов. 	Владеет на высоком уровне: <ul style="list-style-type: none"> ■ использует инструменты в разумном, гибком сочетании с видом работы; ■ сопровождает применением критериальными пояснениями значения символов; ■ учитывает возрастное восприятие символов учениками; ■ имеет свою сложившуюся систему символов, понятную ученикам.
3	Учитель обеспечивает воздействие формативного оценивания на мотивы.	Не обеспечивает, не владеет вниманием способов влияния на мотивы.	Владеет неудовлетворительно: <ul style="list-style-type: none"> ■ проводит формативную оценку, но не отслеживает её влияние на последующие успехи ученика и его настрой в отношении учёбы; ■ не обращает внимание на эмоциональную реакцию ученика на проведённую формативную оценку его работы. 	Владеет удовлетворительно: <ul style="list-style-type: none"> ■ стремится отследить реакцию ученика на формативную оценку работы через обратную связь; ■ старается учитывать эмоциональное, индивидуальное восприятие формы, стиля оценивания ученика; ■ корректирует формативную оценку в случае замеченного отрицательного влияния на мотивы. 	Владеет на высоком уровне: <ul style="list-style-type: none"> ■ подбирает формы оценивания, оказывающие влияние на мотивы; ■ опирается на позитивную мотивацию; ■ тонко учитывает индивидуально-аффективные факторы формирования мотивов; ■ гибко управляет формативным оцениванием, как средством управления мотивами.

4	Учитель использует для мотивации социальные факторы.	Не использует, не владеет пониманием социальных факторов.	Использует недостаточно: <ul style="list-style-type: none"> ■ знает о мотивах социального признания успеха, социального статуса, самореализации ученика в классе, но не владеет навыками воздействия на них; ■ не знает социальной фактуры класса, конфигурации внутренних социальных отношений, поэтому не может их использовать. 	Использует удовлетворительно: <ul style="list-style-type: none"> ■ знает, понимает характер внутригрупповых отношений в классе, пытается использовать это для воздействия на мотивы; ■ старается использовать мотивацию успеха и признания, но делает это недостаточно корректно, порождает неконструктивное соперничество в классе. 	Использует на высоком уровне: <ul style="list-style-type: none"> ■ успешно, корректно, в необходимом объеме использует особенности внутрисоциальных отношений в классе для воздействия на эффективность обучения; ■ эффективно использует мотивацию успеха и признания для стимулирования учебной активности; ■ использует мотивацию широкой социальной значимости для формирования мотивации высокого порядка, направленной на жизненные цели и глобальные перспективы.
5	Учитель использует для мотивации личностные и индивидуальные факторы.	Не использует, не владеет информацией о личностных и индивидуальных факторах мотивации учеников.	Использует недостаточно <ul style="list-style-type: none"> ■ имеет недостаточно знаний о личных мотивах учеников; ■ знает о личных мотивах, но использует их некорректно; ■ недостаточно изучил личные и индивидуальные мотивы учеников. 	Использует удовлетворительно: <ul style="list-style-type: none"> ■ имеет хорошие знания и понимание личностных и индивидуальных мотивов учеников в классе, но не вполне владеет методом использования этих знаний для стимулирования ученика; ■ использует знания о личных мотивах не вполне корректно. 	Использует на высоком уровне: <ul style="list-style-type: none"> ■ имеет глубокое понимание личностных мотивов учеников; ■ глубоко и тонко затрагивает личностную мотивацию при постановке учебных задач; ■ использует знание личностных мотивов этично и корректно, без ущерба для личности ученика.

6	<p>Учитель использует для мотивации аффективные факторы.</p> <p>Не владеет пониманием и навыками использования аффектов в целях мотивации обучения.</p>	<p>Использует недостаточно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ не вполне владеет способностью пробудить эмоциональное отношение к изучаемому предмету; ■ не владеет навыком пробуждения эмоционального отклика на учебные события или элементы содержания учебного материала; ■ не использует эмоциональные связи класса, как первичной малой социальной группы. 	<p>Использует удовлетворительно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ старается использовать эмоции в обучении, при формулировке заданий, обсуждении, в диалогах; ■ недостаточно психологически грамотно выстраивает воздействие на аффективную сторону личности ученика; ■ считает важным подавлять аффекты, фокусируется на интеллектуальной стороне процесса обучения. 	<p>Использует на высоком уровне:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ психологически грамотно и корректно выстраивает воздействие на аффективную сторону личности ученика; ■ использует эмоции для усиления воздействия информации, знаний, стимулирующего эффекта при оценивании; ■ контролирует и корректирует эмоциональный фон класса, эффективно управляет им; ■ эффективно использует собственные проявления аффектов для достижения эмоционального контакта с классом.
---	---	---	--	---

Учитель _____ Класс _____ Предмет _____
Дата наблюдения _____ Подпись наблюдателя _____

Карта наблюдения 7.

ОБУЧЕНИЕ ТОМУ, КАК УЧИТЬСЯ, ФОРМИРОВАНИЕ НАВЫКОВ МЕТАПОЗНАНИЯ И РЕФЛЕКСИИ

В процессе проведения наблюдения ориентируйтесь на характеристики, приведённые в полях, соответствующих анализируемому параметру. Проставьте отметку в поле, соответствующем цифровому эквиваленту вашего видения уровня реализации профессиональной задачи.

№	Параметр	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Не обучает	Неуспешно, но, неэффективно	Успешно, неполно	Неэффективно	На удовлетворительном уровне	Успешно, полностью	Успешно, эффективно	Успешно, эффективно	Успешно, эффективно	Успешно, эффективно
1	Учитель обучает самоорганизации работы										
2	Учитель учит распределять время для выполнения заданий										
3	Учитель учит развивать память и внимание										
4	Учитель учит как искать информацию										
5	Учитель учит работе с текстами										
6	Учитель даёт навыки делать анализ и синтезировать										
7	Учитель учит получать знания непосредственно из жизни										
8	Учитель учит получать информацию и знания при взаимодействии в группе с одноклассниками										
9	Учитель учит работать с научной литературой										
10	Учитель учит работать со словарями и справочниками										
11	Учитель учит учиться в интернете										
12	Учитель учит определять достоверность информации										
13	Учитель стимулирует рефлексию по отношению к процессу учения										
14	Учитель стимулирует рефлексию по отношению к целям обучения										
15	Учитель стимулирует рефлексию по отношению к качеству учебной работы										
16	Учитель учит управлять эмоциями										

Учитель _____ Класс _____ Предмет _____
 Дата наблюдения _____ Подпись наблюдателя _____

Карта наблюдения 8.

ЭФФЕКТИВНОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ

В процессе проведения наблюдения и беседы ориентируйтесь на характеристики, приведённые в полях, соответствующих анализируемому параметру. Проставьте отметку в поле, соответствующем цифровому эквиваленту вашего видения уровня реализации профессиональной задачи. Поставьте «плюс (+)» рядом с примечанием в поле над вашей отметкой в том случае, если вы наблюдаете то, что в нём отражено и «минус(-)» в том случае, если признак не наблюдается.

№	Параметр	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Владение технической среднесрочного планирования	Не владеет; не применяет	Низкий уровень владения: <ul style="list-style-type: none"> ■ считает, что владеет, но не считает нужным применять, т.к. не считает эффективным; ■ составляет план для серии уроков, но внутри нет единого связующего начала, план включает несколько самостоятельных уроков по логике. 	Удовлетворительный уровень владения: <ul style="list-style-type: none"> ■ старается хорошо формулировать проблемный вопрос для серии уроков, понимает сущность проблемного вопроса; ■ логическая связь уроков прослеживается недостаточно отчётливо. 	Высокий уровень владения: <ul style="list-style-type: none"> ■ проблемный вопрос отчётливо объединяет все уроки ■ чётко выстроена логика решения вопроса; ■ виды работы от урока к уроку направлены на общую логику поисковой творческой работы учеников над вопросом. 						

2	<p>Реализовывает все профессиональные задачи (в рамках модулей уровневой программы).</p>	<p>Не реализовывает, обучение осуществляется в традиционном режиме трансляции знаний.</p>	<p>Реализовывает неудовлетворительно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ работа отражает имитацию реализации задач без достижения качественных результатов; ▪ задачи комбинируются нелогично, случайным образом; ▪ не прослеживается понимание целей тех или иных видов работы. 	<p>Реализовывает на удовлетворительном уровне:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ прослеживается понимание необходимости реализовать максимальное количество задач (модулей); ▪ включение видов работы в этой связи не до конца продумано и рационально, стремятся «реализовать все модули» без критического осмысления реальных потребностей и возможностей; ▪ реализация недостаточно глубока. 	<p>Реализовывает качественно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ владеет глубоким пониманием комбинаторности задач; ▪ творчески моделирует виды работы с учётом приоритетов; ▪ отталкивается от реальных потребностей учеников, особенностей предмета и других важных контекстов; ▪ все отобранные задачи и виды работы носят глубокий характер; ▪ хорошо прослеживается логическая связь элементов плана.
---	--	---	--	---	---

Учитель _____ Класс _____ Предмет _____
Дата наблюдения _____ Подпись наблюдателя _____

Теруге 27.11.2014 берілді. Басуға __.12.2014 қол қойылды.
Пішімі 70x100/16. Кеңсе қағазы 80 гр/м². Сандық басылыс.
Шартты б. т. 2,92. Таралымы __ дана. Тапсырыс № __
«Педагогикалық шеберлік орталығы» ЖМ типографиясында басылды.
010000, Астана қ., Түркістан көшесі, 2
e-mail: info@cpm.kz, тел.: +7 (7172)-79-96-11

Сдано в набор 27.11.2014. Подписано в печать __.12.2014.
Формат 70x100/16. Офисная бумага 80 гр/м². Печать цифровая.
Усл. печ. л. 2,92. Тираж __ экз. Заказ № __
Отпечатано в типографии ЧУ «Центр педагогического мастерства»
010000. г. Астана, ул. Туркестан, 2,
e-mail: info@cpm.kz тел.: +7 (7172) 79-96-11

